

Att dokumentera socialtjänstens insatser för Vuxna. Första halvåret 2021

Aktualiseringar vuxna. Gävleborgs län. Halvårsrapport.

Per Åsbrink
20211015

FoU Välfärd
Arbetsrapport 2021:2

Bakgrund

Inom FoU Välfärd, Region Gävleborg, bedrivs sedan 2008 arbetet *Att dokumentera insatser för barn och unga* i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter för socialtjänsten i länets kommuner. Syftet med arbetet är att systematiskt följa upp aktualiseringar av barn/unga till länets kommuners socialtjänster.

På uppdrag av socialcheferna i länet påbörjade FoU Välfärd 2016, tillsammans med referensgruppen, ett arbete att implementera en liknande modell för systematisk uppföljning i länet gällande aktualiseringar av vuxna till socialtjänsten. Gemensamma aktualiseringskoder (sid 3-4) bestämdes i länet, vilka lades in i kommunernas verksamhetssystem. Datat för aktualiseringarna hämtas från kommunernas verksamhetssystem och sammanställs av FoU Välfärd.

Den första inrapporteringen till FoU Välfärd gjordes februari 2018 gällande aktualiseringsdata för vuxna för perioden andra halvåret 2017.

Följande arbetsrapport rör aktualiseringar av vuxna till socialtjänsterna i länets kommuner under första halvåret 2021 (210101-210630). I rapporten görs jämförelser mellan halvår 2018 till 2021. Data gäller biståndsärenden, ej serviceinsatser.

Aktualiseringskoder, vuxenärenden. Länet

Aktualiseringstyp

Ansökan
Anmälan
Yttrande
Överflyttning
Förfrågan/begäran

Ansökan orsak

Missbruk eller beroende
Våld i nära relationer
Våldsutövare
Hedersrelaterat våld
Behov av stöd, övriga vuxna
Upplysning/utdrag register

Anmälan orsak

Förseelse - LOB
Missbruk eller beroende
Socialt nedbrytande beteende
Våld i nära relationer
Hedersrelaterat våld
Övrigt, övriga vuxna

Aktualisering från

Den enskilde/sökande
Anhörig
Annan privatperson (anonym eller namngiven)
Skola
Vuxenpsykiatri
Övrig hälso- och sjukvård
Socialtjänsten (ex.officio, egen kännedom)
Polisen
Åklagare, domstol
Transportstyrelsen
Kriminalvården
Socialpsykiatri (kommunal)
Äldreomsorg
Bostadsföretag
Ideell organisation
Annan kommun
Övrigt

Begreppsdefinitioner

Gäller ärenden:

-Ärenden som aktualiseras (ansökan, anmälan, yttrande, överflyttning) till socialtjänsten rörande bedömning av vuxnas behov av insatser (råd och stöd, utredning, behandling) inom socialtjänsten.

Aktualiseringstyp:

- "Överflyttning av ärenden", detta gäller ärenden som flyttas över från annan kommun (och inte överlämning inom den egna organisationen).

- "Förfrågan/begäran". Till exempel förfrågan om utdrag ur socialregistret, begäran om handling.

Definitioner: orsak till ansökan/anmälan

- "Missbruk eller beroende". Enligt DSM-III, DSM-III-R, DSM-IV (Nationella riktlinjer, Socialstyrelsen, 2014).

- "Våld i nära relationer". Fysiskt, psykiskt, sexuellt, social utsatthet, materiell/ekonomisk utsatthet (Socialstyrelsen/våld i nära relationer).

- "Våldsutövare". Person som utövar våld i nära relationer.

- "Hedersrelaterat våld". Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas av att det är kollektivt utövat, dvs. att det kan vara flera förövare, t.ex. i den närmaste familjen, samt att det kan vara sanktionerat eller pådrivet från omgivningen (Socialstyrelsen).

- "Upplysning/utdrag register". Orsak utifrån aktualiseringstyp Förfrågan/begäran/uppllysning.

- "Socialt nedbrytande beteende". Menas en person som avviker från samhällets grundläggande normer. T.ex en ung vuxen i riskzon för missbruk/kriminalitet, prostitution eller vuxna personer med kognitiva svårigheter som ej är aktuella för andra vårdkontakter hos annan huvudman.

Definitioner: aktualisering från

- "Skola". Gäller nog främst gymnasieskolan.

Sammanfattning

Följande rapport från FoU Välfärd omfattar en sammanställning av aktualiseringar av vuxna till tio kommuners socialtjänster i Gävleborgs län, för perioden första halvåret 2021. I rapporten görs jämförelser mellan första halvåret 2018 till 2020.

Mellan första halvåret 2020 och 2021 har antalet aktualiseringar i länet minskat med 7 % och unika vuxna minskat med 6 %.

För första halvåret 2021 noteras att:

Av den totala andelen aktualiseringar utgör anmälningar 56 % och ansökningar 34 %. Antalet anmälningar har minskat med 13 % och antalet ansökningar har ökat med 4 % i jämförelse med 2020. Medelåldern är 41 år. 62 % är män och 38 % kvinnor. I jämförelse med 2020 har andelen kvinnor ökat från 35-38%.

34 % är ansökningar från enskilda, den vanligaste orsaken är om bistånd pga. eget missbruk/beroende (72 %). 59 % av anmälningarna rör missbruk/beroende och 25 % LOB-anmälningar.

I jämförelse mellan kön och ansökan noteras att; 89 % av ansökningarna från män rör missbruk, i jämförelse med 52 % för kvinnor. 33 % av ansökningarna från kvinnor rör våld i nära relationer.

I jämförelse mellan kön och anmälan noteras att; 59 % av anmälningarna för män rör missbruk, i jämförelse med 58 % för kvinnor. 15 % av anmälningarna för kvinnor rör våld i nära relationer.

Mest noterbart är aktualiseringar om våld i nära relationer, där ansökningar har ökat med 34 % och anmälningar med 24 %, i jämförelse mellan första halvår 2020 och 2021.

Antal aktualiseringar vuxna, kommun, första halvår 2018-2021

	Jan-juni -18	Jan-juni -19	Jan-juni -20	Jan-juni -21	Första halvår 2020–2021 %
Sandviken	193	231	280	278	-1
Gävle	918	980	1176	1195	+2
Söderhamn	439	400	397	361	-9
Bollnäs	249	274	317	256	-19
Ovanåker	95	101	157	129	-18
Ljusdal	223	310	197	174	-12
Hudiksvall	450	444	434	348	-20
Hofors	68	68	133	118	-11
Ockelbo	86	98	89	102	+15
Nordanstig	90	95	91	88	-3
Total	2811	3001	3271	3049	-7

Antal vuxna (unika), kommun, första halvår 2018-2021

	Jan-juni -18	Jan-juni -19	Jan-juni -20	Jan-juni -21	Första halvår 2020–2021 %
Sandviken	166	199	216	196	-9
Gävle	581	636	668	697	+4
Söderhamn	216	173	212	185	-13
Bollnäs	156	171	184	141	-23
Ovanåker	78	81	103	90	-13
Ljusdal	169	221	137	123	-10
Hudiksvall	252	238	215	178	-17
Hofors	54	55	79	75	-5
Ockelbo	77	76	65	80	+23
Nordanstig	57	62	58	55	-5
Total	1806	1912	1937	1820	-6

Typ av aktualisering, första halvår 2021, län

	Antal	Procent
Ansökan	1037	34
Anmälan	1713	56
Yttrande	170	6
Överflyttning	2	0
Förfrågan/begäran	127	4
Total	3049	100

Typ av aktualisering. Första halvår 2018-2021, län.

	Jan-juni -18	Jan-juni -19	Jan-juni -20	Jan-juni -21	Första halvår 2020–2021 %
Ansökan	810	848	1001	1037	+4
Anmälan	1753	1827	1973	1713	-13
Yttrande	188	179	182	170	-7
Överflyttning	0	2	0	2	-
Förfrågan/begäran	60	145	115	127	+10
Total	2811	3001	3271	3049	-7

Typ av aktualisering, första halvår 2021, kommun

	Ansökan	Anmälan	Yttrande	Överflyttning	Förfrågan/ begäran	Total
Sandviken	83	135	13	0	47	278
Gävle	391	747	30	0	27	1195
Söderhamn	124	217	8	0	12	361
Bollnäs	92	124	40	0	0	256
Ovanåker	32	70	27	0	0	129
Ljusdal	58	85	30	0	1	174
Hudiksvall	131	196	17	2	2	348
Hofors	55	43	0	0	20	118
Ockelbo	47	35	2	0	18	102
Nordanstig	24	61	3	0	0	88
Total	1037	1713	170	2	127	3049

Ålder, första halvår 2021, kommun

Kommun	Medelålder	Antal
Sandviken	41,84	278
Gävle	41,19	1195
Söderhamn	43,29	361
Bollnäs	39,19	256
Ovanåker	37,10	129
Ljusdal	42,32	174
Hudiksvall	43,27	348
Hofors	39,19	118
Ockelbo	43,55	102
Nordanstig	43,59	88
Total	41,53	3049

Kön, första halvår 2021, kommun

	Kön		
	Man	Kvinna	Total
Sandviken	200	78	278
	72%	28%	100%
Gävle	651	544	1195
	54%	46%	100%
Söderhamn	220	141	361
	61%	39%	100%
Bollnäs	175	81	256
	68%	32%	100%
Ovanåker	99	30	129
	77%	23%	100%
Ljusdal	110	64	174
	63%	37%	100%
Hudiksvall	218	130	348
	63%	37%	100%
Hofors	79	37	116
	68%	32%	100%
Ockelbo	72	30	102
	71%	29%	100%
Nordanstig	64	24	88
	73%	27%	100%
Total	1888	1159	3047
	62%	38%	100%

Bortfall=2

Kön efter aktualisering, första halvår 2021, län

Aktualiseringstyp	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Ansökan	572	463	1035
	30%	40%	34%
Anmälan	1081	632	1713
	57%	55%	56%
Yttrande	140	30	170
	7%	3%	6%
Överflyttning	1	1	2
	0%	0%	0%
Förfrågan/begäran	94	33	127
	5%	3%	4%
Total	1888	1159	3047
	100%	100%	100%

Bortfall=2

Aktualiserat av vem? Första halvår 2021, län

Aktualiserat av vem?	Antal	Procent
Den enskilde/sökande	1052	35
Anhörig	380	12
Annan privatperson (anonym/angiven)	283	9
Skola	5	0
Vuxenpsykiatri	45	1
Övrig hälso-och sjukvård	168	6
Socialtjänsten (ex.officio)	193	6
Polisen	504	17
Åklagare, domstol	6	0
Transportstyrelsen	97	3
Kriminalvården	129	4
Socialpsykiatri (kommunal)	7	0
Äldreomsorg	9	0
Bostadsföretag	21	1
Ideell organisation	6	0
Annan kommun	29	1
Övrigt	115	4
Total	3049	100

Vem aktualiserar förfrågan/begäran? Första halvår 2021, län

Aktualiserat av vem?	Antal	Procent
Den enskilde/sökande	20	16
Åklagare, domstol	4	3
Transportstyrelsen	3	2
Kriminalvården	62	49
Annan kommun	7	6
Övrigt	31	24
Total	127	100

Orsak till ansökan. Första halvår 2021, län

Orsak till ansökan	Antal	Procent
Missbruk eller beroende	745	72
Våld i nära relationer	164	16
Våldsutövare	4	0
Hedersrelaterat våld och förtryck	15	1
Behov av stöd, övriga vuxna	102	10
Upplysning/utdrag register	1	0
Total	1031	100

Bortfall=6

Orsak till anmälan. Första halvår 2021, län

Orsak till anmälan	Antal	Procent
LOB-anmälan	429	25
Missbruk eller beroende	1006	59
Socialt nedbrytande beteende	123	7
Våld i nära relationer	105	6
Hedersrelaterat våld och förtryck	8	0
Övrigt, övriga vuxna	37	2
Total	1708	100

Bortfall=5

Orsak ansökan. Antal. Första halvår 2021, kommun

Orsak till ansökan	Missbruk eller beroende	Våld i nära relationer	Våldstövare	Hedersrelaterat våld och förtryck	Behov av stöd, övriga vuxna	Upplysning/utdrag register	Total
Sandviken	74	**	0	0	7	0	83
Gävle	263	93	**	11	17	0	385
Söderhamn	92	13	**	0	18	0	124
Bollnäs	63	19	**	**	7	0	92
Ovanåker	23	**	0	0	6	0	32
Ljusdal	36	10	0	**	9	0	58
Hudiksvall	121	7	0	0	**	0	131
Hofors	38	**	0	0	12	**	55
Ockelbo	19	**	0	0	23	0	47
Nordanstig	16	8	0	0	0	0	24
Totalt	745	164	4	15	102	1	1031

** *Sekretess (fem eller mindre)*

Orsak anmälan. Antal. Första halvår 2021, kommun

Orsak till anmälan	LOB-anmälan	Missbruk eller beroende	Socialt nedbrytande beteende	Våld i nära relationer	Hedersrelaterat våld och förtryck	Övrigt, övriga vuxna	Total
Sandviken	35	82	10	**	0	**	135
Gävle	213	395	74	60	**	0	747
Söderhamn	41	150	12	7	0	7	217
Bollnäs	30	77	**	9	**	**	124
Ovanåker	5	43	13	**	0	7	70
Ljusdal	19	51	**	6	0	**	81
Hudiksvall	52	133	0	7	0	**	196
Hofors	**	32	0	0	**	**	43
Ockelbo	9	10	11	**	0	0	35
Nordanstig	20	33	0	**	0	**	60
Total	429	1006	123	105	8	37	1708

** Sekretess (fem eller mindre)

Orsak ansökan, första halvår 2019-2021, län

Orsak till ansökan	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Första halvår 2020–2021 %
Missbruk eller beroende	631	695	745	+7
Våld i nära relationer	69	122	164	+34
Våldsutövare	1	3	4	**
Hedersrelaterat våld och förtryck	6	13	15	+15
Behov av stöd, övriga vuxna	139	154	102	-34
Upplysning/utdrag register	0	3	1	**
Total	846	990	1031*	+4

* Bortfall=6 **För lågt antal för att ange procent

Orsak anmälan, första halvår 2019-2021, län

Orsak till anmälan	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Första halvår 2020–2021 %
LOB-anmälan	619	544	429	-21
Missbruk eller beroende	1002	1139	1006	-12
Socialt nedbrytande beteende	98	90	123	+37
Våld i nära relationer	36	85	105	+24
Hedersrelaterat våld och förtryck	2	11	8	**
Övrigt, övriga vuxna	69	104	37	-64
Total	1826	1973	1708	-13

*Bortfall=5 ** För lågt antal att ange procent

Orsak ansökan efter kön. Första halvår 2021, län

Orsak till ansökan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Missbruk eller beroende	505	240	745
	89%	52%	72%
Våld i nära relationer	11	151	162
	2%	33%	16%
Våldsutövare	3	1	4
	1%	0%	0%
Hedersrelaterat våld och förtryck	1	14	15
	0%	3%	1%
Behov av stöd, övriga vuxna	49	53	102
	9%	12%	10%
Upplysning/utdrag register	1	0	1
	0%	0%	0%
Total	570	459	1029
	100%	100%	100%

Bortfall=8

Orsak anmälan efter kön. Första halvår 2021, län

Orsak till anmälan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
LOB-anmälan	341	88	429
	32%	14%	25%
Missbruk eller beroende	641	365	1006
	59%	58%	59%
Socialt nedbrytande beteende	58	65	123
	5%	10%	7%
Våld i nära relationer	11	94	105
	1%	15%	6%
Hedersrelaterat våld och förtryck	2	6	8
	0%	1%	0%
Övrigt, övriga vuxna	25	12	37
	2%	2%	2%
Total	1078	630	1708
	100,00%	100,00%	100,00%

Bortfall=5

Orsak till anmälan, inleda utredning eller ej. Första halvår 2021, län

Orsak till anmälan	Utredning eller ej		Total
	Inleda utredning	Ej inleda utredning	
LOB-anmälan	94	332	426
	22%	78%	100%
Missbruk eller beroende	585	418	1003
	58%	42%	100%
Socialt nedbrytande beteende	24	99	123
	20%	80%	100%
Våld i nära relationer	35	70	105
	33%	67%	100%
Hedersrelaterat våld och förtryck	6	2	8
	75%	25%	100%
Övrigt, övriga vuxna	9	28	37
	24%	76%	100%
Total	753	949	1702
	44%	56%	100%

Bortfall=11